

Zagreb, Vlačka 70a
www.laburisti.com • info@laburisti.com

PROGRAM HRVATSKIH LABURISTA - STRANKE RADA

Usvojen na Osnivačkom saboru stranke

Zagreb, 27. veljače 2010.

ŠTO JE TO RAD I ZAŠTO SE (u Hrvatskoj) STIDIMO RADA?

„*Oslobađanje sama sebe od rada je – zločin*“– smatra veliki ruski pisac Tolstoj. Za razumijevanje programa, ali i smisla postojanja Stranke rada, nije nevažno napomenuti da je i Tolstoj sebe smatrao – radnikom.

Nekada se govorilo da je rad dužnost, a danas smo svjesni da je rad, u hrvatskomu podivljalom kapitalizmu, **privilegija**. Do koje teško dolazi više od tri stotine tisuća ljudi svih dobnih skupina, oba spola, različitih zanimanja i stupnjeva obrazovanja. Naravno, nije dovoljno samo htjeti raditi, nije dovoljno samo znati raditi, nego treba također i – raditi. Ali, nije dovoljno samo raditi, već treba također **znati** raditi. A onima koji to žele i znaju, treba **dati** raditi.

Rad bi trebao biti **strašno jednostavan**, no veliki dio hrvatskih kapitalista ga je, uz pomoć vlasti, učinio **jednostavno strašnim**. Obezvrijeđenim.

Dakako, postoje i kapitalisti koji cijene rad, unapređuju odnose između radnika i menadžera te zagovaraju pravičniju raspodjelu. Oni su naši partneri.

Zbog obezvrijeđenosti rada i svih onih koji žive od rada, dakle; radnika, sve dosadašnje vlasti trudile su se rad proskribirati, javno žigosati, istjerati ne samo iz glava već i iz – rječnika. U Hrvatskoj se početkom '90-ih radnike počelo nazivati **djelatnicima**. A djelatnik znači, zapravo (prema djelatnik=aktivan), aktivist. Zašto se pokušavala zatrti riječ **radnik**? Iz ideoloških razloga. Primitivni, neuki i nasrtljivi su smatrali da riječ **radnik** ima ideološki predznak. Progonitelji riječi **radnik** nisu, naravno, nikada čitali **Bibliju**. U njoj nema **djelatnika** ali ima **radnika**. I to na dvadeset i devet mjesta.

Što je, dakle, **rad**?

Mnogo je definicija rada. Po jednim je rad svjesna i svrsishodna djelatnost kojom postizemo koristan učinak za zadovoljenje osobnih ili proizvodnih potreba, po drugima je skup djelatnosti ili napora potrebnih da se nešto proizvede, odnosno, da se postigne određeni rezultat itd.

Za sve one koji žive od svojega rada, za nas, Hrvatske laburiste - Stranku rada, posebno je važna definicija koja kaže: Rad je obavljanje posla uz naknadu. Rad je plaćena djelatnost. Rad je aktivnost u okvirima dogovora, ugovora, radnog odnosa i vremena. Rad je, jednostavno, POSAO.

ŠTO JE ILI TKO JE RADNIK?

A tko je danas – **radnik**?

Onaj koji uz naknadu obavlja poslove.

A što je **radništvo**?

Društveni sloj. Dakle, gotovo svi problemi svih radnika su skoro jednaki ili slični, bez obzira jesu li radnici tzv. lijevog ili desnog svjetonazora.

Na jednoj su strani kapitalisti (koje u Hrvatskoj nazivamo i poslodavcima, poduzetnicima) sa svojim kapitalom, a na drugoj radnici sa svojim radom.

I tko danas u politici zastupa radnike?

Svi. A to znači – nitko. Nitko posebno. Postojeće stranke radnike nastoje pretvoriti a onda i podijeliti u strastne lijevičare i strastne desničare. A tako podijeljenima na **lijeve djelatnike i desne djelatnike**, radnicima se zamućuju njihovi pravi problemi, odnosno način na koji se mogu izboriti za svoja prava. Umjesto za svoja prava, radnici se bore za pravo na ideološku imaginaciju.

Sve je, na sreću, mnogo jednostavnije.

Zlo je ne imati posao. Zlo je raditi a ne primati plaću, kao što je i zlo primati plaću a ništa ne raditi. Zlo je raditi mnogo, a ne zaraditi za svoj i dostojanstven život svoje obitelji. Zlo je biti iskorištavan na poslu. Zlo je, na kraju, ne vidjeti zabludu i ne imati, ili ne prepoznati one koji su na strani radnika, odnosno, osoba koje žive od svojega rada.

Dobro je imati posao. Dobro je, dakle raditi. Dobro je raditi i primati plaću. Dobro je raditi i zaraditi za dostojanstven život. Dobro je radom steći bogatstvo.

Bit će manje zla i više dobra ako radnici imaju u **središtima moći**, a oni su uz ekonomska mahom politička, **političare**, odnosno, **stranku** koja će radnike zastupati i štiti njihove interese.

Kapitalisti imaju i u Vladi, i u Hrvatskome saboru, i u svim državnim institucijama političare i stranke koje ih marno i gorljivo zastupaju.

Radnici, pak, do osnivanja **Hrvatskih laburista - Stranke rada**, nisu u Hrvatskome saboru imali svoje autohtone predstavnike.

NI LIJEVO, NI DESNO VEĆ – HRVATSKI LABURISTI - STRANKA RADA

Vrijeme je da i **radnici** dobiju svoju stranku.

HRVATSKIM LABURISTIMA - STRANKOM RADA svoje zastupnike na političkoj pozornici dobivaju svi koji žive od svojega rada: fizički i umni radnici u privatnim i državnim poduzećima, službenici i namještenici u državnoj upravi i lokalnoj samoupravi, javnim službama... poljoprivrednici, vlasnici obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, zanatlije i obrtnici, novinari, učitelji i profesori, bez obzira rade li u javnim ili privatnim školama ili na fakultetima... inženjeri, informatičari, pravnici, glumci, liječnici, bez razlike rade li u javnim službama ili se poslom bave kao slobodne profesije... umirovljenici, ali i nezaposleni.

U (više divljem nego liberalnom) kapitalizmu, koji je danas promijenio jedino formu ali ne i suštinu, dakle; u društveno-ekonomskom sustavu koji se zasniva na privatnome vlasništvu i slobodnom poduzetništvu, tržišnoj konkurenciji kapitala i radne snage, odnosno, sustavu u kojemu caruju zakon o (slobodnom) tržištu, slobodnoj konkurenciji i privatnom poduzetništvu, zaboravlja se najvažnija (pret)postavka. Koja? Ona koja govori o tome da je svrha liberalnog kapitalizma **postizanje blagostanja za SVE**.

U Hrvatskoj je na snazi – na žalost – liberalni kapitalizam iz vremena glasovitoga škotskoga filozofa Adama Smitha, koji postavio temelje „apsolutno slobodnog tržišta“, odnosno, „apsolutno slobodne trgovine“. U čemu je suština te ekonomske filozofije?

Jedini posao države, odnosno; vlade – kaže Smith - jest održavanje zakona i reda da bi se pojedinci mogli baviti poslom. Djelotvorno i učinkovito ekonomsko ponašanje moguće je samo u apsolutnoj slobodi, odnosno, nemiješanju države. Ali, već su pri kraju 19. stoljeća mnogi liberali u Britaniji zagovarali aktivniju i pozitivniju ulogu države. Još prije više od stotinu godina čak su i zagovaratelji liberalnoga kapitalizma došli do spoznaje da je nemoguće izgraditi sretno društvo bez da država sustavno uklanja društvena zla poput bolesti, neznanja, siromaštva i nezaposlenosti.

OBMANA O SLOBODNOM TRŽIŠTU TRAJE STOLJEĆE I POL

Jedan od najznačajnijih akata o tzv. slobodnom tržištu, odnosno, tzv. slobodnoj trgovini carinska je Izjava koju je britanski parlament usvojio 1820., a potom i Carinska deklaracija (1846.) kojom je opozvana zaštita engleske poljoprivrede, odnosno, čuveni *Zakon o žitu*, kojeg u Programu donosimo kao obmanu koja traje više od stoljeća i pol.

Zbog čega su Britanci ugrozili vlastitu poljoprivrednu proizvodnju? Ne zbog, naravno, općeg dobra, odnosno, nižih (maloprodajnih) cijena, već zbog većega profita bankarskog i trgovinskog lobija. „Slobodna trgovina“ ojačala je vlast velikih na štetu trgovina malih i manje razvijenih zemalja. Tri godine prije no što je ukinut *Zakon o žitu*, trgovinski i financijski su moćnici inicirali osnivanje *The Economist*. Njegova je zadaća bila pomoć u lobiranju za ukidanje zakona koji je štitio britansku poljoprivredu. Je li se uopće promijenila uloga medija u ovih više od stoljeća i pol?! Uglavnom – nije! Naravno, kada je britanski parlament ukinuo *Zakon o žitu*, jeftinim su uvoznim proizvodima uništeni domaći seljaci. Opozivom *Zakona o žitu* u čitavom je Britanskom Carstvu zavladao zakon jeftine radne snage. Raslojavanje je raslo. Mali broj bogatih sve se više odvajao od mase siromašnih. Bila je to **ZAKONITA** posljedica *slobodne trgovine*.

Na nadnice seljaka, ili radnika, kapitalisti su gledali kao na gubitak profita. Što veće nadnice, to manji profit. Što manje nadnice, to veći profit. Što se promijenilo u proteklih 190 godina? Ništa.

To je, zapravo, začetak ali i *uzrok (ekonomsko-profitne) GLOBALIZACIJE*. Jer ona informativna, trgovinska i znanstvena, u svakome pogledu – pozitivna, dogodila se znatno ranije, sa bitno drukčijim; plementitijim i pobudama i rezultatima. Priča o žitu i *slobodnoj trgovini* s početka 18. stoljeća, u Hrvatskoj je nažalost itekako aktualna i u 21. stoljeću. Zašto? Zbog profita moćnih oligarha, svejedno bili oni hrvatski ili oni izvana.

NE GLEDAJTE LIJEVO I DESNO VEĆ NA DOBRO I ZLO

Znači; svaka rasprava o borbi *lijevih* protiv *desnih* potpuno je promašena.

Nema više ozbiljne tzv. desne stranke na demokratskijemu Zapadu koja nema u svoj program utkane socijaldemokratske tekovine.

Isto tako, nema niti jedne tzv. lijeve stranke koja u potpunosti zanemaruje interes krupnoga kapitala ili sasvim isključuje konzervativni svjetonazor, odnosno, demokršćanstvo. Granice između lijevog i desnoga sve su manje, u praksi hrvatskih stranaka gotovo nezamjetne.

Hrvatski laburisti - Stranka rada bit će usredotočeni tek na dvije suštinske podjele; na *dobro* i na *zlo*. Pošteno i nepošteno.

Nisu za radnika ništa bolji, moralniji, vredniji ili prihvatljiviji kapitalisti kojima su puna usta solidarnosti, odnosno socijaldemokracije, od onih koji su tzv. desnoga, tradicionalnoga, konzervativnoga svjetonazora, ako jedni i drugi neuredno isplaćuju plaće, zakidaju radnike te ih sustavno izrabljuju.

Postoje *dobri i loši, poštteni i nepošteni kapitalisti*. Ali i radnici. Dakle; *Hrvatski laburisti - Stranka rada* borit će se protiv ***zla***. A kada su ravnopravnost, sloboda i pravo u pitanju, ono nema ideološki predznak.

ZBOG ČEGA SU I KOME POTREBNI HRVATSKI LABURISTI - STRANKA RAD

Hrvatski laburisti - Stranka rada potrebni su državi (svim njezinim institucijama), društvu u cjelini, građanima, radnicima te većini obespravljenih pojedinaca.

Svrha postojanja *Stranke rada* je ***govoriti istinu***, odnosno ***promicati istinu***, ma kakva ona bila, jer samo ono društvo i ona država koja se temelji na istini, moralu i poštenju ima šansu za razvoj.

Svrha postojanja *Hrvatskih laburista – Stranke rada* je nazivati stvari ***pravim imenima***, upozoravati građane na ekonomske, kulturne i političke okolnosti u kojima se Hrvatska nalazi. A one su na početku druge dekade 21. stoljeća, iznimno teške. Obzirom na dosadašnji politički i upravljački potencijal - katastrofalne. Optimizam kojim političari većine stranaka – naročito stranke ili koalicije na vlasti – bombardiraju građane je obmana naroda. Ako ti isti političari i te iste stranke nastave i ubuduće voditi državu, optimizmu nema mjesta. Zašto? Zato što su temelji hrvatskoga društva i hrvatske države na staklenim nogama.

Hrvatska država počiva na korupciji, lažnim vrijednostima, nepotizmu, klijentelizmu, partitokraciji rigidnoga komunističkog i kapitalističkog tipa (ranoga razdoblja, kakvim ga je Max Weber točno opisao u temeljnoj knjižici o razumijevanju politike - „Politika kao poziv“), negativnoj selekciji te kultu negativne (s)ličnosti. Hrvatska je privredno i moralno uništena. Svi oni koji vode državu moraju biti svjesni, da ekonomskog oporavka neće biti tako dugo dok se Hrvatska najprije ne oporavi - moralno.

Da li je moguće postići (ekonomski i moralni) preporod društva na brz, lak i efikasan način?

Današnja i sve prijašnje vlasti izgradile su sustav temeljen na korupciji, nepotizmu i podobnosti. Te vlasti nisu niti kvalificirane, niti su dovoljno moralne, niti imaju potrebno znanje, niti su hrabre, pa zato i nisu kadre obračunati se s korupcijom, nepotizmom i negativnom selekcijom.

(Do)sadašnje vlasti ne mogu pokrenuti privredu jer su se specijalizirale za uništavanje industrije. Dvadeset godina promocije načela po kojem je isplativije uvoziti nego proizvoditi uništilo je smisao proizvodnje i rada. Kastama moćnika sazdanim od političara, kapitalista i mafije nije nikada bilo do

stvaranja uvjeta u kojima bi svi građani živjeli dostojanstveno, već jedino do vlastita probitka i (ekstra) profita.

Moćnicima su građani, a naročito država (sve njezine institucije) sredstvo ostvarivanja vlastitoga zlokobnoga cilja.

RADA ALI I REDA, KRITERIJA, POŠTENJA...

Hrvatski laburisti - Stranka rada će se boriti za netragom izgubljenim i pogaženim vrijednostima poput moralnosti i profesionalnosti, koja u intelektualnome radu isključuje služenje strankama bez pogovora, izvršavanje volje političkih moćnika, unižavanje rada te obespravljanje onih koji od rada žive.

Za nas je **društvena solidarnost** vrijednost koje se ne smijemo odreći, koju ne smijemo zaboraviti.

Hrvatski laburisti - Stranka rada će se ustrajno i bespogovorno boriti za uspostavu kriterija (u svim segmentima društva, rada i proizvodnje).

Hrvatski laburisti - Stranka rada će se boriti protiv negativne selekcije koja je opustošila i u isplativ, poštenje cijanjeno a nadarenost preduvjet korijenu zatrla kreativnost te bilo kakvu mogućnost stvaranja i(li) rada. Uz nas će rad ponovo postati za napredovanje.

Hrvatski laburisti - Stranka rada jasnim će se kriterijima boriti da talentirani i poštenu isplivaju na površinu te preuzmu glavnu ulogu u institucijama državne uprave i lokalne samouprave. Stvorit ćemo klimu koja će omogućiti da u (javnim) medijima, kulturnim ustanovama, u glazbi, u pravosuđu te u društvu u cjelini nadarenost, znanje i poštenje ponovno postanu osnovni kriteriji za dobivanje posla, vodećih pozicija ali i plaće.

Hrvatski laburisti - Stranka rada borit će se protiv uspostavljenoga sustava mediokritetstva, trogloditstva i sluganstva koji štete društvu, državi i građanima (čak i više od rata).

Hrvatski laburisti - Stranka rada borit će se protiv (svih vrsta) političke trgovine koja potencira korupciju, *rodijaštvo* i partitokraciju. Smatramo nedopustivim da je sastav Ustavnoga suda rezultat političke trgovine pozicije i opozicije.

Nedopustivo je, da suci Ustavnoga suda postaju političari kojima stranke ili vraćaju dug ili im daju nedodirljivo mjesto kojim svoje griješnike one sklanjaju na sigurno.

Nedopustivo je, da se nakon izbora upravljanje državnih tvrtki dijeli strankama (lovcima na položaje) kao pobjednički plijen .

Hrvatski laburisti - Stranka rada biti će stranka reda, kriterija i poštenja.

Politički oligarsi uspostavili su na kriminalu temeljenom sustavu ozračje beznađa. A to će ozračje **Hrvatski laburisti - Stranka rada** promocijom ne novih, već pravih vrijednosti promijeniti iz temelja.

Kako?

U sustavu kojim su odavno ovladali podobni, nesposobni i u kriminal do grla utopljeni sluge stranačkih ili klanovskih vođa – teško.

Je li onda uspostavljanje sustava koji se temelji na poštenju, radu i kreativnosti nemoguće? Sve su se dosadašnje vlasti trudile stvoriti upravo taj defetistički dojam.

Jedina prepreka uspjehu (pomicanju s dna) su neuspješni i pokvareni političari, menadžeri, članovi uprava, nadzornih odbora, državni tajnici, revizori, suci... Ima ih previše loših i dobro su raspoređeni. E, pa, na njihova će mjesta *Hrvatski laburisti - Stranka rada*, putem natječaja (s jasnim kriterijima), postavljati poštene, prodorne, talentirane i sposobne.

A što će onda raditi nesposobni, nepošteni i po partijskome ključu postavljeni kadrovi? Na sav će glas vikati: „To je politička čistka!“

Hrvatski laburisti - Stranka rada znat će odgovoriti i na takve objede. Čime? Redom, radom, stručnošću i odgovornošću.

Najgenijalnija rješenja su najjednostavnija rješenja.

IMAMO LI ODGOVORE KAKO ISTRIJEBITI KORUPCIJU? IMAMO!

Rak rana Hrvatske, i svakog njezinog građanina ponaosob, je korupcija.

Rješava li se ona, ili točnije; bori li se protiv korupcije procesima, uhićenjima, polemikama o odgovornosti i krivici? Tek djelomično.

Toliko da se javnosti u oči baci prašina. Kontroliranim uhićenjima i sudskim procesima „juriša“ se tek na vrh sante leda. Tim se *jurišima* stvara lažni dojam u javnosti. Uostalom, ne spašava se najviše života liječenjem ili lijekovima već – prevencijom. Korupciju treba, dakle, osujetiti. Time što će se kazniti – pritvoriti, javno žigosati, tužiti ili, čak, osuditi – šef uprave javnoga poduzeća, sudac ili činovnik u gruntovnici ne dobiva se rat protiv korupcije već tek jedna ili više uglavnom manje značajnih bitaka.

Korupciju će **Hrvatski laburisti - Stranka rada** iskorijeniti tako da se odstrane njezini uzroci. Dobrom organizacijom, zakonima sa što manje rupa, te šefovima koji su poštteni i stručni, red se može uspostaviti već za nekoliko mjeseci. Ako u gruntovnicama na izdavanje dokumenata ne trebate čekati po nekoliko mjeseci već ih službenici moraju izdati *odmah*, korupcija je sasječena u korijenu. Ako se građevinske dozvole – uz uredno priloženu dokumentaciju – moraju izdati za sedam dana, tada nitko neće moći tražiti, niti će itko ikome imati razloga dati mito za (bržu) uslugu. Treba, dakle, ustrojiti sustav koji će spriječavati i liječiti zlo.

Hrvatski laburisti - Stranka rada donijet će zakone kojima će se svakom građaninu Hrvatske jamčiti da će se njegov radni spor riješiti na sudu za najduže šest mjeseci.

Sada radni sporovi na hrvatskim sudovima traju godinama, pa i čitavo desetljeće. A to samo dokazuje, da sucima, sudovima i njihovim predsjednicima nije ni do prava, ni do pravедnosti, ni do demokracije, ni do savjesnoga obavljanja vlastitoga posla. Kako se suce može „natjerati“ da promijene stav, ponašanje te odnos prema pravu i pravdi? Zakonima. Sankcijama. Njihovom strogom primjenom.

Korupciju nećemo sprječavati samo lovom na lopove već stvaranjem uvjeta i pretpostavki da lopovluk malo kome ikad i igdje padne na pamet!

UVOZ DONOSI MAFIJI PROFIT

U Hrvatskoj je stotine tisuća hektara prvoklasnoga zemljišta neobrađeno. Povrće uvozimo, možda zato što ga sami – zbog pomanjkanja radne snage i stručnih kadrova - ne možemo proizvesti? Krivo. Imamo i dovoljno radne snage i dovoljno stručnjaka. Ali vlasti nemaju strategiju. Ni za što.

A strategiju nemaju iz dva razloga. Prvi je: vlast je nestručna! Drugi je: vlast je korumpirana!

Lakše je oteti proviziju onima koji uvoze povrće, nego onima koji povrće proizvode. Zašto uopće Hrvatska mora uvoziti cvijeće? Ili; po čemu je to Nizozemska *bogomdanija* zemlja za uzgoj cvijeća od Hrvatske? Što to Nizozemska ima, a Hrvatska nema? Odgovor na prva dva pitanja sadržan je u – trećem: Hrvatska nema strategiju. Jer političari nemaju viziju. Dosadašnjim hrvatskim vlastima nije bilo do razvoja Hrvatske već isključivo do probitka i profita vodećih klika.

Uostalom, zatiranje proizvodnje, (prerađivačke) industrije, poljoprivrede, proizvodnje lijekova... u interesu je i onih korporacija ili zemalja koje nam prodaju robu koju mi sami možemo proizvesti. Poticaji za uništavanje svega što bi moglo i zamirisati na proizvodnju, na industriju, na rad, na planiranje, na koncentriranje kreativaca dolaze iz vrha hrvatske politike, odnosno hrvatskih vlasti.

Hrvatski laburisti - Stranka rada biti će neideologizirano **hrvatska**. Jer će zastupati, braniti i promicati interese hrvatskih građana koji žive od svojega rada, hrvatskih umirovljenika i hrvatskih nezaposlenih radnika.

Hrvatski laburisti - Stranka rada poticat će svijest o potrebi proizvodnje, razvoju (prerađivačke) industrije, spajanju zelene i plave Hrvatske, što je – uzme li se u obzir struktura turizma – u suštini izvozna orijentacija.

Korupciju ćemo suzbiti, iskorijeniti, strogim nadzorom, kojega su dosadašnje vlasti izbjegavale.

HRVATSKI LABURISTI - STRANKA RADA ZNAJU KAKO HRVATSKU POSTAVITI NA NOGE

Kako?

- Tako da prvo iskorijene korupciju.
- Tako da na noge osove hrvatsku privredu.
- Tako da pravosudnu vlast oslobode tutorstva politike, a da onda pravosudna vlast podobne i, u pravilu, nepoštene suce isključi, a sposobne i poštene unaprijedi.
- Tako da stupanjem na vlast ili participacijom u vlasti *laburisti* počnu provoditi program koji se ne temelji na gašenju požara, već na dugoročnoj strategiji temeljenoj na viziji modernoga, pravičnoga, demokratskoga i većini prihvatljivoga društva, društva zadovoljnih građana.
- Tako da izdatke za obrazovanje, znanost i kulturu ne tretiraju kao potrošnju već kao – ulaganje.
- Tako da prvim danom upravljanja ili sudjelovanja u upravljanju počnu ostvarivati dugoročnu strategiju razvoja Hrvatske.

- Tako da sa stručnim i odgovornim timom odrede pravce razvoja.
- Tako da sa stručnim i odgovornim timom odrede prioritete u razvoju.
- Tako da sa stručnim i odgovornim timom odrede kojim to industrijama Hrvatska može napredovati.
- Tako da sa stručnim i odgovornim timom odrede strategiju zaštite voda.
- Tako da sa stručnim i odgovornim timom odrede razvoj poljoprivrede (kojim se kulturama u kojemu razdoblju posvetiti, kako najbolje iskoristiti plodnu zemlju i dobre klimatske uvjete, kako plasirati zdravu hranu na europsko tržište...)
- Tako da sa stručnim i odgovornim timom odrede razvoj turizma (gdje i na koji način, na čijemu zemljištu, pod kojim uvjetima graditi golf igrališta, kako razvijati elitni a kako masovni turizam, kako što brže razviti izvanpansionsku potrošnju, na koji način povezati destinacije na moru s onima na kontinentu...).
- Tako da sa stručnim i odgovornim timom odredi prometnu politiku RH, vodeći računa o uravnoteženom razvoju prometnih grana u vremenskim i prostornim okvirima.
- Tako da sa stručnim i odgovornim timom odredi razinu korisne usluge svakog javnog poduzeća, te procedure i kriterije izbora visokog, srednjeg i niskog menadžmenta u javnim poduzećima, u cilju sprečavanja nestručnog vođenja poduzeća.
- Tako da sa stručnim i odgovornim timom odrede zajedničke interese poljoprivrede i turizma, njihov zajednički, komplementarni razvoj te zajednička ulaganja.
- Tako da sa stručnim i odgovornim timom odrede koji će kadrovi Hrvatskoj trebati u idućih 20 godina: koliko pravnika i kakvoga usmjerenja, koliko informatičara, koliko prevoditelja engleskoga, kineskoga, japanskoga, češkoga, slovačkoga, ruskoga, njemačkoga, poljskoga, talijanskoga, španjolskoga... .koliko turističkih radnika i kojih usmjerenja, koliko zidara, koliko tesara, koliko građevinskih inženjera, koliko arhitekata, koliko glumaca, koliko novinara, liječnika (te kojih specijalnosti), medicinskih sestara...
- Tako da sa stručnim i odgovornim timom izradi strategiju (cjeloživotnog) školovanja, koje je temelj za razvoj Hrvatske. Bez školovanih građana niti jedna država nema šanse ne samo napredovati, već čak ni zadržati sadašnji stupanj razvoja. Države koje neće ulagati u znanje, u školovanje onih kadrova koji trebaju ekonomiji ili državnoj upravi, bit će u podređenom, ropskome položaju.

TREĆA DOB TREBA BITI – LIJEPA

Laburisti će Hrvatsku postaviti na noge, tako da sa povjesničarima stvore okvir za nesmetano izučavanje hrvatske povijesti.

Tako da državnim službama i sudstvu stvore uvjete za istrage te procesuiranje zločina u II. svjetskom i Domovinskom ratu.

Tako da sa stručnim i odgovornim timom osmisle socijalnoj državi najoptimalniji i najprimjereniji zdravstveni i mirovinski model.

Tako da sa stručnim i odgovornim timom – koji će djelovati kao stalno tijelo Stranke – osmisle strategiju za povećanje mirovina koje u prosjeku ne smiju za puni radni staž biti manje od polovice prosječne plaće hrvatskoga radnika.

Tako da o hrvatskim građanima treće životne dobi vode sustavnu, svakodnevnu brigu, u koju nisu uključene jedino mirovine nego i izgradnja umirovljeničkih domova, sve potrebija pravna zaštita umirovljenika, liječenje umirovljenika, i skrb o starijim nepokretnim i nemoćnim osobama.

Laburisti će Hrvatsku postaviti na noge tako da sa stručnim i odgovornim timom izrade najpravičniji porezni sustav temeljen na solidarnosti, sustav koji se već prakticira u skandinavskim državama. Suština takvog poreznog sustava je da oni koji imaju više, plaćaju veći porez.

- Tako da sa stručnim i odgovornim timom izrade strategiju suzbijanja sive ekonomije.
- Tako da sa stručnim i odgovornim timom izrade najpravičniji, najprihvatljiviji i ekonomskoj moći Hrvatske najprihvatljiviji socijalni sustav.
- Tako da sa stručnim i odgovornim timom izrade strategiju suzbijanja *sive ekonomije*.
- Tako da sa stručnim i odgovornim timom izrade najpravičniji, najprihvatljiviji i ekonomskoj moći Hrvatske najpodobniji socijalni sustav.
- Tako da sa stručnim i odgovornim timom izrade sustav koji će destimulirati neplaćanje poreza, porezni sustav koji će rasteretiti plaće radnika i destimulirajuće namete kapitalista, kako bi se što više ulagalo u razvoj, odnosno, u nova radna mjesta.
- Tako da sa stručnim i odgovornim timom izradi projekt uključivanja učenika, studenata, mladih radnika, mladih inženjera, mladih profesora, mladih poljoprivrednika, mladih sportaša, mladih glumaca, mladih odvjetnika, mladih informatičara... u rad državne uprave i lokalne samouprave. Jedino će na taj način društvo smanjiti nezadovoljstvo mladih na najmanju moguću mjeru.

Problem mladih može se riješiti jedino dobrim, vremenu primjerenim, besplatnim (od vrtića do doktorata) školovanjem, te zapošljavanjem. A zapošljavanje mladih treba tretirati kao izvlačenje „profita“ na uloženi novac u školovanje svakog učenika i studenta. Otvore li se mladima vrata institucija, omogući li im se sudjelovanje u kreiranju državnih programa te kreiranje programa lokalnih zajednica, usmjerava li se mlade sustavno u izbor zanimanja, posvećuje li se mladima sustavno pozornost u najosjetljivijoj dobi, iz političkoga će rječnika nestati sintagma „problem mladih“.

HRVATSKI LABURISTI ĆE HRVATSKU UČINITI POŽELJNOM

Najgora ili najveća floskula u politici glasi, npr.: EU nema alternativu! Ili: Bezuvjetno u Europu! Ili: Hrvatska nema budućnosti bez EU!

Neprijeporno je, da Hrvatska jest povijesno, kulturološki, a i naravno geografski, dio Europe. No, pitanje je koliko je od tog europskog duha, od *mitleuropejštine* ostalo u Hrvatskoj, njezinim građanima, u odnosima, u procesima, u institucijama te, napose, političkoj kulturi?! Hrvatska će u EU biti dobro pozicionirana samo ako se europski produhovi.

Hrvatska će biti u EU dobro pozicionirana samo ako je Europi potrebna. Hrvatska će u EU biti dobro pozicionirana samo ako EU treba Hrvatskoj.

Hrvatskoj će biti dobro u EU ako je za EU spremna. Hrvatska ne treba i ne smije u EU samo zato što će je EU natjerati da se mijenja. Mijenjati se moramo zbog nas samih.

S druge pak strane grozno zvuči tvrdnja da Hrvatska nema alternativu. Da nemamo budućnosti bez EU. Kao što nismo imali budućnosti – uvjerali su početkom prošloga stoljeća zabludjeli (u magli) političari tadašnju hrvatsku javnost – bez ujedinjenja sa Slovencima, Srbima, Makedoncima, Crnogorcima...

Jedino čemu moramo „robovati“ su europske vrijednosti, civilizacijska dostignuća Europe, kulturna dostignuća Europe, civilizacijske vrijednosti demokratskoga Zapada, slobodarski i socijalni standardi skandinavskih zemalja. Udruživanje ne smije biti ultimatum. **Ono ne smije biti cilj.** EU za Hrvatsku mora biti **sredstvo za ostvarenje boljega života.** Ako to EU nije, onda nam EU ne treba. Niti mi trebamo EU.

Hrvatski laburisti - Stranka rada zastupaju ulazak u EU. Ali ne pod svaku cijenu.

Laburisti nisu skup euroskeptika, ali nisu ni skup istomislećih eurofila.

Stranka rada je skup svjetonazorski različitih realista kojima je važna i forma i sadržaj, ali najvažniji joj je dostojanstven život hrvatskih građana. Hrvatska kao (buduća) članica Europske Unije ne smije zanemariti odnose sa zemljama nečlanicama EU: prije svega susjedima, zatim najmoćnijim državama svijeta poput SAD-a, Kine, Indije, Japana, Kanade, Australije... te državama tzv. trećeg svijeta.

Hrvatski laburisti - Stranka rada skrbit će o Hrvatima u susjednim zemljama, jednako kao i o pripadnicima nacionalnih manjina u Hrvatskoj. Tek ostvarenjem svih njihovih prava, kao i, naravno, prava svakoga pojedinca, Hrvatska može postati moderna, demokratska i za život poželjna država.

Hrvatski laburisti - Stranka rada borit će se da Hrvati u Bosni i Hercegovini budu jednakopravni Bošnjacima i Srbima, bez obzira na institucionalno određenje te Hrvatskoj susjedne i prijateljske zemlje.

SUDJELOVANJE U VLASTI IMA CIJENU

Hrvatski laburisti - Stranka prava zalažu se da se svi sporovi sa susjednim državama rješavaju dogovorom i na zadovoljstvo zainteresiranih strana. Ako je to nemoguće, **laburistima** su neprihvatljivi politički dogovori. Ako je sporazum sa susjedima nemoguć, pitanje granice, ostavštine iz bivše Jugoslavije te svi naslijeđeni a neriješeni problemi smiju se rješavati samo na **međunarodnim sudovima.**

Sve ima svoju cijenu.

I ulazak u EU, ali i sudjelovanje u vlasti.

Hrvatski laburisti - Stranka rada participirat će u vlasti samo ako partneri imaju čiste ruke, stvarat ćemo koalicije s onim strankama koje nisu bile kotači zamašnjaci u pljački u vrijeme pretvorbe i privatizacije.

Hrvatski laburisti - Stranka rada mogu participirati u vlasti samo pod uvjetom da Vlada koju podupiru i u čijem radu sudjeluju poštuje načela praved(nij)e raspodjele bogatstva.

Hrvatski laburisti smiju participirati u radu samo one Vlade koja neće niti jednoga trenutka interese građana koji žive od svojega rada gurati u drugi plan. Građani koji žive od svojega rada u fokusu su socijalne države za kakvu će se boriti **Stranka rada.**

Hrvatski laburisti - Stranka rada može sudjelovati u radu samo one Vlade koja će voditi efikasnu borbu za smanjivanje razlika između potplaćenih i prebogatih.

Stranka rada može participirati u onoj vlasti koja će voditi bespoštednu borbu protiv korupcije i organiziranog kriminala. Samo u onoj vlasti koja inzistira na odgovornosti.

Hrvatski laburisti - Stranka rada mogu sudjelovati samo u onoj vlasti koja će suspendirati zakone koji privilegiraju političku elitu ili bilo koju drugu skupinu građana Republike Hrvatske.

Hrvatski laburisti smiju sudjelovati samo u onoj vlasti koja neće tolerirati diskriminaciju, širenje nacionalne, rasne i vjerske netrpeljivosti. **Stranka rada** će sudjelovati u radu one vlasti koja će poštovati prava svih manjina, sudjelovat će u vlasti koja će poštovati zakone i Ustav.

Ako se vlast ne pridržava načela propisanih u ovome programu, **Hrvatski laburisti -Stranka rada** će joj biti žestoka opozicija. Tako dugo dok ne budemo toliko snažni da sami možemo preuzeti upravljanje državom.

NAJVAŽNIJI CILJEVI STRANKE RADA

Hrvatski laburisti - Stranka rada borit će se da svi radno sposobni rade, i da svi koji rade primaju adekvatnu plaću.

Hrvatski laburisti - Stranka rada inzistirat će da se kršenje prava radnika iz Zakona o radu te Kolektivnog ugovora - a naročito neisplata plaća - tretira kao kazneno djelo.

Jedna od najvažnijih zadaća **Hrvatskih laburista - Stranke rada** je činiti sve što je u njenoj moći da se nezaposlenost svede na najmanju moguću mjeru. Borit ćemo se, da se nezaposlenima omogući doškoloavanje i(li) prekvalifikacija, što je jedan od prvih i najvažnijih koraka za zapošljavanje, a o čemu su **Hrvatski laburisti** donijeli posebnu deklaraciju pod nazivom **Fleksisigurnost** .

Svim radnicima na burzi rada, a koji ne odbiju njihovoj kvalifikaciji primjeren posao, treba omogućiti prihode kojima mogu podmirivati najosnovnije životne potrebe. **Hrvatski laburisti** neće dopustiti da nezaposleni budu prepušteni sami sebi, već će se izboriti da se o nezaposlenima brinu i društvo i država.

Hrvatski laburisti će se (iz)boriti da građani koji nisu sposobni za rad uživaju u socijalnoj sigurnosti koja ne narušava ljudsko dostojanstvo.

Stranka rada će se boriti da svi oni koji rade imaju prava poput radnika u socijalno najnaprednijim državama Europe, ne ugrožavajući pritom integritet kapitalista te njihovo legitimno pravo na profit stečen na pošten, zakonit način.

Hrvatski laburisti - Stranka rada (iz)borit će se za zakone koji štite ali i – jednako - obvezuju sve građane koji žive od svojega rada, zakone koji će radnike štiti od nepravilne naknade za rad, zakone koji će radnike štiti od (neplaćenog) prekovremenoga rada, zakone koji će štiti pravo radnika na sindikalno udruživanje, zakone koji će štiti pravo na prosvjede, zakone koji će štiti pravo na plaću koja omogućuje dostojanstven život...

Stranka rada će se boriti da radnici poštuju sve obveze propisane zakonima.

Hrvatski laburisti će se boriti ne za deklarativnu već za stvarnu ravnopravnost spolova. Jednako stručni, obrazovani i sposobni muškarci i žene na istim poslovima te radnim mjestima moraju imati jednak tretman, jednaku mogućnost napredovanja i jednaku plaću.

Hrvatski laburisti-Stranka rada borit će se da svi građani Republike Hrvatske imaju mogućnost besplatnog liječenja.

Hrvatski laburisti su za potpuno razdvajanje privatnog i javnog zdravstva.

Hrvatski laburisti - Stranka rada vodit će osobitu brigu za osobe s invaliditetom. Osobama s invaliditetom omogućit će školovanje, a nakon školovanja – zapošljavanje. Svima ostalima, dostojanstven život, ili u obiteljima, ili u za to osposobljenim ustanovama koje moraju biti pod stalnim nadzorom državnih institucija.

Stranka rada će se boriti protiv rasne, vjerske i svjetonazorske diskriminacije.

Hrvatski laburisti neće podržavati sustave koji su nedemokratski, te neće prihvaćati ideologije koje su usmjerene protiv bilo koje skupine.

Hrvatskim laburistima jedan od primarnih zadataka je borba protiv zamisli kojima se širi netrpeljivost i mržnja. Za *Stranku rada* je neprihvatljivo veličanje fašizma, nacizma, ustaštva, staljinizma, nacionalizma i represivnog komunizma.

Hrvatskim laburistima je neprihvatljivo isticanje fašističkih, nacističkih i ustaških simbola.

Stranci rada je neprihvatljivo veličanje ili bilo koji vid rehabilitacije fašističkih, nacističkih, ustaških vođa te njihovih sljedbenika kao i veličanje ili rehabilitacija vođa represivnog komunizma.

MANIPULACIJU S PROŠLOŠĆU NEĆEMO DOPUSTITI

Hrvatski laburisti - Stranka rada s gnušanjem odbacuju svaku manipulaciju sa žrtvama Jasenovca, Bleiburga ili bilo kojeg drugoga stratišta iz daljnje ili bliže povijesti.

Hrvatski laburisti - Stranka rada najoštrije se protive političkoj manipulaciji Domovinskog rata, koji je bio obrambeni, oslobodilački i pravedan. Domovinski rat nema pravo svojatati niti jedna stranka, niti jedna skupina građana i niti jedan pojedinac. Dignitet Domovinskoga rata (sa)čuvat će se jedino tako da se poštuje istina o njemu i njegovim protagonistima. Javnost mora napokon znati tko su heroji Domovinskoga rata, kako bi se već jednom pobila nametnuta teza da su političari najzaslužniji za pobjedu.

Stranka rada će učiniti sve što je u njezinoj moći da se objavi registar branitelja, odnosno, da se sa tog spiska izbrišu lažni branitelji.

Hrvatski laburisti smatraju da dignitet Domovinskog rata najviše narušavaju upravo oni koji se lažno predstavljaju braniteljima, političari koji štite lažne branitelje, te oni koji štite ili preuveličavaju zločine.

Hrvatski laburisti - Stranka rada zalagat će se za to da se svi počinitelji zločina kazne te da se sve osobe krvavih ruku – ma gdje se nalazile – što prije privedu pravdi. **Stranka rada** se zalaže da se svim osobama optuženima za ratni zločin omogući pošteno suđenje, bilo na sudu u Haagu, bilo na domaćim sudovima.

Hrvatski laburisti se zalažu za uvođenje dosmrtnog zatvora za višestruke ubojice, za osobe koje počine gnjusnan zločin, za pedofile recidiviste, te za dilere velikih količina droge.

Stranka rada je za slobodu i odgovornost medija. Mediji moraju biti slobodni od političkih utjecaja. Mediji moraju biti odgovorni i poštovati etičke norme.

Hrvatski laburisti - Stranka rada borit će se da Hrvatska radio-televizija napokon postane medij u službi javnosti. HRT mora informirati, obrazovati i zabavljati. HRT ne smije biti komercijalni medij. HRT ne smije služiti niti interesima stranaka, niti interesima političkih klanova, niti interesima kapitalista, niti interesima bilo koje skupine (privilegiranih) ljudi. HRT ne smije biti medij koji će propagirati kič i žutilo te sadržajem pobuđivati najniže strasti. HRT-om ne smije upravljati Programsko vijeće koje će biti parapoličko tijelo. Programsko vijeće mora biti stručno tijelo, a članovi Vijeća ugledne i stručne osobe iz medija. **Hrvatski laburisti - Stranka rada** (iz)boriti će se za zabranu emitiranja reklama u programima HTV-a od 18 do 22 sata te za ograničenje reklamiranja na 6 minuta u jednome satu.

Hrvatski laburisti će se boriti za stvaranje uvjeta koji će omogućiti opstojnost elektroničkih komercijalnih medija, bez obzira jesu li oni nacionalni, regionalni ili lokalni.

Stranka rada će se zalagati da se kvalitetan program lokalnih televizija posebno financijski stimulira.

Hrvatski laburisti - Stranka rada borit će se da država zadrži postojeće pozitivne te stvori dodatne poticajne okvire za slobodno, ničim ometano djelovanje udruga civilnoga društva. Civilno društvo su građani koji se aktivno uključuju u sve sfere društvenoga djelovanja.

Hrvatski laburisti će pružati pomoć i davati podršku udrugama i zakladama, fondacijama, neprofitnim javnim i privatnim ustanovama, sindikatima, te svim ostalim pravičnim građanskim neformalnim inicijativama.

Stranka rada će uložiti sav svoj trud kako bi se donacije za aktivnosti udruga civilnoga društva, institucije kulture, znanstvene i umjetničke projekte, amaterski sport, te zdravstvo oslobodile poreza.

PRIRODNI SMO SAVEZNIK SINDIKATA

Hrvatski laburisti se zalažu za slobodu vjeroispovijesti, ali i za poštivanje Ustava koji Hrvatsku definira kao laičku, sekularnu državu. A u njoj vrijedi pravilo: crkvi crkvino, državi državino. Crkva je, dakle, odvojena od države. Jedan od zadataka **Hrvatskih laburista** je i redefiniranje ugovora Republike Hrvatske i vjerskih zajednica.

Stranka rada će se boriti za depolitizaciju vojske i policije. Sve političke sluge u vojsci i policiji treba nečasno otpustiti. **Hrvatski laburisti** podupiru članstvo u NATO savezu, ali će inzistirati da Hrvatska

sudjeluje u mirovnim misijama NATO-a i UN-a proporcionalno ekonomskoj i gospodarskoj snazi Hrvatske.

Stranka rada je prirodni saveznik (svih) hrvatskih *sindikata* koji štite prava radnika.

Hrvatski laburisti će izdvajanje novca za *kulturu* smatrati ulaganjem. Država je dužna skrbiti o vrhunskoj kulturi i umjetnosti, ali mora prestati stimulirati nerad u državnim, županijskim i gradskim institucijama kulture.

Hrvatski laburisti - Stranka rada zalagat će se da zbog samoga zvanja umjetnici nemaju privilegirani materijalni status u državi, koji u konačnici plaćaju svi, pa i najsiromašniji porezni obveznici.

Stranci rada je zaštita okoliša jedna od važnijih zadaća. **Hrvatski laburisti** će se boriti da država učini sve kako bi budućim generacijama ostavili pitku vodu, čisto more i zeleni, nezagađeni okoliš. Za svaku buduću devastaciju prirode ili za izazivanje neravnoteže u prirodi odgovorni su Hrvatski sabor, Vlada te, dakako, jedinice lokalne samouprave. Uništavanje prirode treba tretirati kao – zločin.

Hrvatski laburisti - Stranka rada zalagat će se za to da država ili lokalna samouprava financiraju isključivo amaterski sport, rekreaciju građana i, u iznimnim slučajevima – preko Hrvatskog olimpijskog odbora – vrhunske sportaše. **Laburisti** će se boriti za zabranu financiranja profesionalnih sportskih klubova državnim novcem, osim ako općine, gradovi ili županije, državna uprava te lokalna samouprava referendumom odluče drukčije. Sve dosadašnje vlasti su tvrdile da je to neriješivo.

Hrvatski laburisti - Stranka rada će sa stručnim timom izraditi studiju o optimalnom broju osposobljenih, stručnih i školovanih radnika u državnoj upravi i lokalnoj samoupravi, te naravno, s javnim poduzećima. Prema europskim standardima, uvažavajući, hrvatske specifičnosti, napraviti ćemo i studiju o tome koliko jedinica lokalne samouprave Hrvatska treba i prema kojim kriterijima ubuduće dodjeljivati status općine, grada i županije. Studije će **Hrvatski laburisti** dati na uvid javnosti i pokrenuti sveobuhvatnu raspravu, a o konačnom ustroju raspisati referendum.

Hrvatski laburisti će se zalagati za stvarnu, suštinsku decentralizaciju države.

NEĆEMO DOPUSTITI RASPRODAJU

U red osjetljivijih rasprava spada i ona o državnoj imovini. **Hrvatski laburisti - Stranka rada** neće dopustiti da se rasprodaje državna imovina. Ni zemljište, ni nekretnine, ni tvrtke. Hrvatski suverenitet se treba braniti očuvanjem prirodnih resursa, energetike i infrastrukture.

Hrvatski laburisti će se (iz)boriti za zakone koji pri prodaji otoka, priobalja, objekata koji su od nacionalnog interesa, omogućuju pravo prvokupa (po, naravno, tržišnoj cijeni) državi.

Hrvatski laburisti - Stranka rada bespoštedno će se boriti da se ne proda niti jedna dionica Ine, niti jedan dio Hrvatske elektroprivrede, niti jedan dio Hrvatskih željeznica, niti jedan komadić Hrvatskih šuma, niti jedan pedalj državne zemlje, niti jedna dionica strateških (prehrambenih, energetskih) poduzeća, niti jedan metar hrvatskih cesta...

Skrbit ćemo se da država započne otkupljivati – ako je to moguće – udjele u bankama, u Ini, te u drugim poduzećima koja donose dobit i jamče opstojnost hrvatskoga gospodarstva. Odnos prema državnim i javnim poduzećima je odnos prema samoj državi. Onaj tko rasprodaje državnu imovinu, rasprodaje zapravo državu. A država nije i ne treba biti loš gospodar u javnim i državnim poduzećima, što, uostalom, dokazuju brojni europski primjeri.

Država mora hitno napraviti inventuru kako bi se konačno saznalo što je sve u vlasništvu Hrvatske, odnosno, jedinica lokalne samouprave.

Da bismo upće i postali demokratskija zemlja nego što jesmo, **Hrvatski laburisti - Stranka rada** borit će se za izmjenu izbornoga sustava, za izmjenu izbornih jedinica, te novi, nefalsificirani popis birača. Država koja provodi izbore s 500 tisuća nepostojećih državljana nije demokratska. Niti ima demokratski izabranu vlast. Država koja na izborima u posljednjih desetak godina gazi ustavnu odredbu o broju glasača u izbornim jedinicama, ne može biti demokratska.

Hrvatski laburisti - Stranka rada borit će se protiv političke getoizacije nacionalnih manjina, koje uostalom ni same ne prihvaćaju 12. izbornu jedinicu. Na parlamentarnim izborima 2007. godine samo je 18 posto pripadnika nacionalnih manjina iskoristilo pravo glasanja u posebnoj, 12. izbornoj jedinici.

Hrvatski laburisti - Stranka rada borit će se da svi hrvatski državljani imaju pravo glasa, ali ne tako da glasuju u posebnoj (11.) izbornoj jedinici.

Hrvatskim laburistima je zadaća Hrvatsku demokratizirati i izbornim sustavom koji će omogućiti građanima da biraju uz stranke i – osobe.

Stranka rada će inzistirati da se mora raspisati referendum ako se mijenjaju odredbe Ustava iz glava 3, 4, 5. i 6.

Kao što razabirete iz Programa, **Hrvatski laburisti - Stranka rada** bit će u Hrvatskome saboru, u Vladi, u županiji, u općini, u svim državnim institucijama te institucijama lokalne samouprave glas sviju vas koji živite od svojega rada. Zastupat ćemo isključivo vaše interese.

Vaši interesi su i interesi Hrvatskih laburista - Stranke rada.

Zato će **Stranka rada** biti **VAŠ GLAS** na svim mjestima gdje se odlučuje o vašoj sudbini. **Hrvatski laburisti** će Hrvatsku napokon postaviti na noge.

Ovo je opći program stranke. Za pojedina područja stranka će donijeti posebne programske dokumente.

Zagreb, 27. veljače 2010.

Predsjednik radnog
predsjedništva Osnivačkog
sabora